

“Onun Mikrofonu Çalışmıyor, Hocam”

Zeynep Alica¹

Bu cümle öyle çok tekrar etti ki. Ve mikrofonu çalışmayan öğrenci, interneti ya da derse girecek uygun cihazı olmadığından, evdeki büyükanne ve büyükbabayı doktora götürmesi gerektiği için veya bir dolu başka sebeple derse giremeyen öğrenciye kıyasla şanslı bile sayılabilirdi.

Büyük bir salgın döneminde aslında devlet okullarında özenli, kaliteli bir eğitim vermekten çoktan vazgeçmiş bir devletin okullarından birinde İngilizce dersi vermeye çabalama deneyimini tarif etmek güç. Birçok kişi gibi ben de sıklıkla kendimi çaresizlik, öfke ve daha bir dolu duyguyla debeleinirken buldum. Bizim deneyimimizde bir süre ne yapacağımızı bilemeden bekledik. EBA'nın yeterli olanağı olmadığından Zoom'a yöneldik ivedilikle. Çünkü 12. sınıfların aciliyeti vardı. Önlerinde bir sınav, yanlarında, kurslara gidenlerin bile çok sınırlı destek vardı. Her şey ekranda olup bitirken ve bu yaş grubu sokağa çıkamazken yazılı bir çalışma materyaline erişmek bile dertti. Basılı materyal üzerinden çok daha güvenli hissedenler için daha da zorlu zamanlar. Ve evet keşke tek derdimiz bu olsa.

Ebeveynleri işten çıkarılan bazı öğrencilerimiz çalışmak zorunda kaldı. Biz geç haberdar olduk mesela. Öğrencilerimiz her dertlerini önümüze dökmedi, dökemedi çünkü. Bazen ani gürlütülerle dersler kesiliverdi. Aynı yerde televizyon izleyen birileri, derse girmeye çalışan bir ya da iki kardeş daha, bağırان ya da birine seslenen bir ebeveyn. Öğrencimiz ise bu karmaşa arasında ders dinlemeye çalışıyor, dahası derse katılmaya çabalıyordu. Bu durumda bir öğrenciye bir iki kez “ama sessiz bir yere mi geçsen” diyecek oldum. Sonra isim yazılı o siyah ekranın arkasında, o evde, evlerde neler olup bitiyor, bunu bilmekten ne kadar uzağım, uzağız diye düşünüp bir daha böyle bir öneri getiremedim öğrencime.

Bazen öğrenciler derse mutfaktan bağlandı. Ebeveynler işte olduğu için evde yemek yapmak görevi onlara düşmüştü çünkü. Elbette ki bu durumda derse odaklanma çok daha sınırlı oluyordu ama

hiç katılmamaktan iyiydi işte. “Hocam bi daha tekrar eder misiniz soruyu? Yemek yapıyorum da şu an”. Ders 18.30'da olunca bunlar olağanlaştı.

En sevdiğim anlar sanırım dersi bir bebek sesinin bölüdüğü anlardı. Bebek sesi ve çat sessizlik. Aceleyle sesi kapatan bir öğrenci. “Kimdi o?” diye sorduğumda arkada devam eden bebek sesiyle öğrenci “kardeşim hocam” yanıtını verdi çoğunlukla. Evde ders belli ki herkesin olduğu odada takip ediliyordu. Bebekler ve ufak çocuklar, dedeler, nineler, evde kim varsa. Bazen anneler öğrencilerden daha fazla takip edebiliyordu dersleri. Bir öğrencim “dersler nasıl gidiyor, bulunduğunuz ortamda rahatlıkla takip edebiliyor musunuz?” diye sorduğumda “annem çok meraklı hocam, İngilizce'yi çok seviyor. Bazen kulaklığı benden alıyor” demişti örneğin.

Öğrencilere nasılsınız diye sorunca ekran ortadan kalkabiliyordu. O mesafe ve bilinmezliğin yerini insani bir zemin alabiliyordu. “Hocam okulu çok özledim. Ne güzeldi. Sadece ders dinleyebiliyorduk. Evde hiç öyle olmuyor, olamıyor.” Evet okulu özlediler. Okulu özledik. Okulun iyice anlamsızlaştığını, öğrenme ve öğretmenin olamadığını düşündüğümüz bir zamandı. Derken pandemi patladı. Günler ayları kovaladı. Okul açılmadıkça, biz saat, mesai sınırı demeden sabahtan akşama herhangi bir vakitte ekran karşısına geçtikçe özledik okulu. Çok farklı insanları dersliklerde bir araya getiren, sadece dersi değil hatta onun dışında çok daha başka bir dolu şeyi öğrendiğimiz, paylaştığımız, insanları gözlemlediğimiz, birlikte neşelendiğimiz, kavga ettiğimiz o ortaklaşa mekânımızı özledik. Hiç kimsenin değil hepimizin olanı. Unuttuğumuz bir dolu mücadelenin ardından herkes için bir hak olarak kabul edilen kamusal mekân olan okulu özledik. Herkesin olan mekânlar, kamusal mekânlar olarak okullar. Türü müfredat sorununa rağmen sınıfın kapısını kapattığımızda kendine özgü bir dünyaya dönüşebilen, dönüştürebildiğimiz, genç insanlarla ders arası kısa anlarda, belki okuduğumuz metinden çıkan bir soruyla ya da o gün birinin başından geçen bir şeyle, bir örnekle de olsa dünyayı yerinden kaldırıp bir silkeleyip temizleyebildiğimiz sınıfları çok özledik.

¹ İngilizce Öğretmeni